

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102003/B/2024/36145173628872964

**Význam dodacích podmienok INCOTERMS pri realizácii
zahraničnoobchodnej operácie**

bakalárska práca

2024

Ádám Fehér

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

**Význam dodacích podmienok INCOTERMS pri realizácii
zahraničnoobchodnej operácie**

bakalárska práca

Študijný program: medzinárodné podnikanie
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Školiace pracovisko: katedra medzinárodného obchodu
Vedúca záverečnej práce: Ing. Lucia Khúlová, PhD.

Bratislava 2024

Ing. Lucia Khúlová, PhD.

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum: 19.04.2024

.....

Ádám Fehér

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcel pod'akovať vedúcej práce Ing. Lucie Khúlovej, PhD. za odbornú pomoc, cenné rady a profesionálny prístup pri písaní tejto bakalárskej práce. Ďalej by som sa rád pod'akoval aj mojej rodine za ich podporu počas celého môjho štúdia.

Ádám Fehér

ABSTRAKT

FEHÉR, Ádám: *Význam dodacích podmienok INCOTERMS pri realizácii zahraničnoobchodnej operácie*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra medzinárodného obchodu. – Vedúca záverečnej práce: Ing. Lucia Khúlová, PhD. – Bratislava: OF EU, 2024, 54 s.

Bakalárska práca je vypracovaná na tému význam dodacích podmienok INCOTERMS pri realizácii zahraničnoobchodnej operácie. Hlavným cieľom záverečnej práce je charakterizovať dodacie podmienky Incoterms a vymedziť ich význam na vybraných obchodných prípadoch. Práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť a pozostáva z 3 kapitol. V prvej kapitole charakterizuje hlavné a vedľajšie náležitosti medzinárodnej kúpnej zmluvy, vysvetľuje dodacie podmienky ktoré sú súčasťou kúpnych zmlúv a opisuje všetko čo zahŕňajú medzinárodné obchodné podmienky INCOTERMS. Druhá kapitola identifikuje hlavné a čiastkové ciele práce a metódy výskumu ktoré boli použité pri písaní praktickej časti práce. Posledná kapitola sa zameriava na interpretáciu výsledkov prieskumu v tabuľkách a modelových obchodných prípadoch. Zber údajov sa uskutočnil kvalitatívnym prieskumom, pomocou hĺbkového rozhovoru so spoločnosťami.

Kľúčové slová: kúpna zmluva, zahraničný obchod, INCOTERMS, dodacie podmienky

ABSTRACT

FEHÉR, Ádám: *Importance of INCOTERMS delivery conditions in the implementation of a foreign trade operation.* – University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of international trade. – Thesis supervisor: Ing. Lucia Khúlová, PhD. – Bratislava: OF EU, 2024, 54 p.

The bachelor thesis is elaborated on the importance of INCOTERMS delivery terms in the implementation of foreign trade operations. The main objective of the thesis is to characterize the Incoterms delivery terms and to define their meaning on selected business cases. The thesis is divided into theoretical and practical parts and consists of 3 chapters. The first chapter characterizes the main and subsidiary elements of an international sales contract, explains the delivery terms that are part of sales contracts and describes everything that INCOTERMS international terms and conditions include. The second chapter identifies the main and sub-objectives of the thesis and the research methods that were used in writing the practical part of the thesis. The last chapter focuses on the interpretation of the survey results in tables and model business cases. Data collection was carried out by qualitative research, using in-depth interviews with companies.

Keywords: sales contract, foreign trade, INCOTERMS, delivery terms

Obsah

ÚVOD	8
1 SÚČASNÝ STAV PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ.....	9
1.1 KÚPNA ZMLUVA V MEDZINÁRODNOM OBCHODE	9
1.2 DODACIE PODMIENKY PRI REALIZÁCII ZAHRANIČNOOBCHODNEJ OPERÁCIE	13
1.3 MEDZINÁRODNÉ OBCHODNÉ PODMIENKY - INCOTERMS	17
1.3.1 Charakteristika pravidiel INCOTERMS a ich význam.....	18
1.3.2 Práva a povinnosti zmluvných strán	20
1.3.3 Dodacie doložky Incoterms 2020	22
1.3.4 Zmeny v dodacích doložkách Incoterms 2010 vs Incoterms 2020	25
2 CIEĽ PRÁCE, METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	27
3 VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA	28
3.1 VÝSLEDKY ROZHOVORU SO SLOVENSKÝMI SPOLOČNOSŤAMI VYUŽÍVAJÚCIMI INCOTERMS PRI DOVOZE ALEBO VÝVOZE	28
3.2 PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE	42
3.2.1 Obchodný prípad č. 1 – cestná preprava a dodacia parita EXW.....	42
3.2.2 Obchodný prípad č. 2 – námorná preprava a dodacia parita CIF	43
3.2.3 Obchodný prípad č. 3 – kombinovaná preprava a dodacia parita FCA..	44
ZÁVER.....	46
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	47
ZOZNAM PRÍLOH	51

Úvod

Zahraničný obchod je považovaný za kľúčový pilier globálnej ekonomiky, ktorý umožňuje spoločnostiam neustále rásť, objavovať nové trhy a obchodné príležitosti. Pri realizácii zahraničnoobchodných operácií však prichádzajú aj komplexné výzvy, ktorým zmluvné strany musia čeliť a preto je riešenie medzinárodných obchodných vzťahov nevyhnutné. Jedna z najdôležitejších vecí, ktorá sa využíva na regulovanie a formulovanie vzťahov medzi medzinárodnými obchodnými partnermi, sú dodacie podmienky INCOTERMS. Tieto štandardizované podmienky nie sú len formálnym článkom kúpnej zmluvy, ale určujú prechod rizík a nákladov, spôsob dodania a práva a povinnosti zmluvných strán. Úspešné riadenie medzinárodného obchodu si vyžaduje schopnosť efektívne uplatňovať dodacie podmienky v praxi. Bakalárska práca sa zameriava na analýzu, charakteristiku a porozumenie danej problematiky.

Záverečná práca je rozdelená do troch kapitol. V prvej kapitole sa budeme zaoberať otázkami ohľadom súčasného stavu riešenej problematiky doma a v zahraničí. V prvej podkapitole budeme charakterizovať kúpnu zmluvu v medzinárodnom obchode a jej podstatné a vedľajšie náležitosti. Ďalej, v druhej podkapitole zadefinujeme dodacie podmienky pri realizácií zahraničnoobchodnej operácie a to, že aké činnosti zahŕňa tento pojem. Na začiatku tretej podkapitoly si stručne charakterizujeme všetko o medzinárodných obchodných podmienkach INCOTERMS a následne sa zameriame na ich poslednú verziu z roku 2020. Tu si zhrnieme práva a povinnosti zmluvných strán pri realizácii obchodu a povinnosti, ktoré sa ukrývajú v jednotlivých dodacích doložkách. Na konci tejto podkapitoly sa pozrieme aj na predposlednú verziu medzinárodných obchodných podmienok INCOTERMS 2010 a budeme sa zaoberať zmenami, ktoré nastali v roku 2020. V druhej kapitole zadefinujeme hlavné a čiastkové ciele práce a metódy výskumu. V poslednej kapitole sa pozrieme na interpretácie výsledkov kvalitatívneho prieskumu, ktorý bude realizovaný formou hĺbkového rozhovoru so slovenskými spoločnosťami využívajúcimi Incoterms pri dovoze alebo vývoze. Taktiež, na základe získaných odpovedí z rozhovorov vybraných spoločností, špecifikujeme výhody aplikácie jednotlivých dodacích doložiek a formy prepravy v modelových obchodných prípadoch.

1 Súčasný stav problematiky doma a v zahraničí

Dôležitou súčasťou kúpnej zmluvy sú takzvané dodacie podmienky INCOTERMS, ktoré určujú práva a povinnosti zmluvných strán a stanovujú moment prechodu nákladov a rizík. Tieto dodacie podmienky nie sú povinné, ak sa však na nich v kúpnej zmluve dohodnú, stávajú sa povinnými. Táto kapitola vysvetľuje ich dôležitosť a je zameraná na verziu z roku 2020 a 2010.

1.1 Kúpna zmluva v medzinárodnom obchode

Kúpna zmluva je jedna z najčastejšie využívaných zmluvných dohôd, ktorú uzatvárajú spoločnosti so svojimi zahraničnými obchodnými partnermi. Predstavuje právny základ pre vykonanie vývoznnej alebo dovoznnej operácie, najmä v obchode s hmotným tovarom. Jej podmienky vo veľkej miere ovplyvňujú to, že aké ekonomické výsledky podnik dosiahne v danej dovoznnej alebo vývoznnej operácii.¹ Táto zmluva predstavuje obojstranný záväzok predávajúceho a kupujúceho, na základe ktorého sa predávajúci zaväzuje dodať kupujúcemu predmet kúpy a umožniť mu, aby nadobudol vlastnícke právo k predmetu kúpy.² Pri jej uzatváraní, treba venovať pozornosť nielen obchodnému hľadisku, ale aj právnej istote vzájomných vzťahov. Spôsob uzatvárania medzinárodných kúpnych zmlúv a jej obsah môžu byť určené na základe viacerých faktorov, ako sú napríklad vlastnosti tovarov ktorými sa obchoduje, právne ekonomické situácie partnerov a vývoj ich vzájomných spoluprác.³ V prípade, že predávajúci a kupujúci sú právnické osoby so sídlom na území Slovenskej Republiky, postupuje sa podľa § 409 Obchodného zákonníka. Keď jeden zo subjektov má sídlo na Slovensku a druhý v zahraničí, potom uzatváranie kúpnych zmlúv je komplikovanejším procesom a to z dôvodu existencie určitých odchýlok v právnych predpisoch a v obchodných zvyklostiach krajín.⁴

---

¹ MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. Mezinárodní obchodní operace. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0, s. 36.

² RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Technika zahraničného obchodu. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017, [8,33 AH]. ISBN 978-80-225-4420-7, s. 8.

³ MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. Mezinárodní obchodní operace. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0, s. 36.

⁴ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Technika zahraničného obchodu. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017, [8,33 AH]. ISBN 978-80-225-4420-7, s. 8.

Rozdiely v právnych predpisoch jednotlivých krajín, môžu byť zdrojom komplikácií a problémov v zmluvných vzťahoch. Tie vznikajú z neistoty a podľa toho, aké práva má zmluva posudzovať v prípade sporov. Pre rozvoj medzinárodných hospodárskych spoluprác, má dôležitý význam postupná unifikácia a harmonizácia právnej úpravy, ktoré sa týkajú medzinárodných záväzkových vzťahov. Tento proces je veľmi dôležitý a podieľajú sa na neho nielen štáty po celom svete, ale aj rôzne medzinárodné organizácie ako napríklad Komisia OSN pre medzinárodné obchodné právo (United Nations Commission on International Trade Law – UNCITRAL), Medzinárodná obchodná komora (International Chamber of Commerce -ICC) a ďalšie organizácie.⁵

Komisia OSN pre medzinárodné obchodné právo, pracovala na jednotnom kúpnom práve, čo viedla k uzavretiu Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods – CISG), ktorá bola prijatá vo Viedni v roku 1980. Tento dohovor sa zaoberá vznikom zmluvy, povinnosťami zmluvných strán a poskytuje komplexný súbor prostriedkov ochrany v prípade neplnenia zmluvy.⁶ Dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, upravuje zmluvy o medzinárodnom predaji tovaru medzi súkromnými podnikmi s výnimkou predaja priamo spotrebiteľom a predaja služieb. Uplatňuje sa na zmluvy o predaji tovaru medzi stranami, ktoré sídlia a podnikajú v rôznych štátoch, alebo ak pravidlá medzinárodného práva súkromného vedú k uplatneniu práva zmluvného štátu. Niektoré otázky, napríklad platnosť zmluvy a vplyv zmluvy na vlastníctvo predávaného tovaru, nepatria do rozsahu pôsobnosti dohovoru.⁷

Zmluvné strany pri realizácii medzinárodného obchodu podpisujú medzinárodnú kúpnu zmluvu ktorá sa uzatvára a upravuje podľa zákona č. 160/1991 Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru.⁸

---

⁵ MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. Mezinárodní obchodní operace. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0, s. 36.

⁶ UNITED NATIONS. International Sale of Goods (CISG) and Related Transactions. [online]. New York: United Nations, 2023. [cit. 24.10.2023]. Dostupné na: <https://uncitral.un.org/en/texts/salegoods>

⁷ UNITED NATIONS. United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, 1980) (CISG). [online]. New York: United Nations, 2023. [cit. 25.10.2023]. Dostupné na: https://uncitral.un.org/en/texts/salegoods/conventions/sale_of_goods/cisg

⁸ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Technika zahraničného obchodu. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017, [8,33 AH]. ISBN 978-80-225-4420-7, s. 8.

Vytváranie a pochopenie medzinárodných kúpnych zmlúv je nevyhnutnou súčasťou súboru nástrojov úspešného dovozcu a vývozcu. Kúpnu zmluvu možno uzavrieť viacerými spôsobmi ako napríklad: ústnou formou, písomnou formou, čiastočne písomnou a čiastočne ústnou formou.⁹

Zákony a predpisy upravujúce medzinárodný predaj alebo nedorozumenia medzi kupujúcim a predávajúcim môžu spôsobiť nečakané komplikácie pri realizácii obchodu a preto je používanie písomných zmlúv veľmi dôležité medzi krajinami. Zmluvy by mali byť jednoznačné a napísané tak, aby podmienky dohody pochopili aj tí, ktorí sa nezaoberajú obchodnými operáciami.¹⁰ Pred uzavretím zmluvy je dôležité porozumieť podstatným náležitostiam kúpnej zmluvy. Znalosť toho, na čo sa zamerať a oboznámenie sa s pojmami používanými v zmluve, pomôže vyhnúť sa problémom a zabezpečiť ochranu najlepších záujmov zmluvných strán.¹¹

Medzi podstatné náležitosti kúpnej zmluvy zaraďujeme informácie, bez ktorých by sa obchodná operácia nevedela uskutočniť. Musia byť zahrnuté dve zmluvné strany, pretože vlastníctvo tovaru prechádza z jednej strany na druhú. Kupujúci a predávajúci musia byť rôzne osoby, inak nie je možné vytvoriť kúpnu zmluvu.¹² Ďalšou podstatnou náležitosťou je vymedzenie predmetu kúpy a poskytovanie informácie o vlastnostiach a množstve tovarov. Tomuto prvku je potrebné venovať čo najväčšiu pozornosť, pretože je tu veľká pravdepodobnosť výskytu chýb. Táto časť kúpnej zmluvy má podrobne vysvetliť vlastnosti výrobku, množstvo výmeny a to, že aké normy spĺňa. Chyba tu môže viesť k nesprávnym očakávaniam zákazníka, zdržaniu vo fáze pred podpisom zmluvy alebo k problémom v budúcnosti.¹³ Treťou podstatnou časťou kúpnej zmluvy je záväzok predávajúceho a záväzok kupujúceho. Čo znamená že, predávajúci musí dodať predmet kúpnej zmluvy kupujúcemu v dohodnutom čase na dohodnuté miesto v dohodnutom stave a previesť naňho vlastnícke právo

---

⁹ UPCOUNSEL. What Are Essentials of Contract of Sale in Business Law? [online]. San Francisco, Upcounsel, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.upcounsel.com/essentials-of-contract-of-sale-in-business-law>

¹⁰ NOAH, David. Understanding International Sales Contracts. [online]. Eagan: Shipping solutions, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.shippingsolutions.com/blog/international-sales-contracts>

¹¹ UPCOUNSEL. What Are Essentials of Contract of Sale in Business Law? [online]. San Francisco: Upcounsel, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.upcounsel.com/essentials-of-contract-of-sale-in-business-law>

¹² Tamže

¹³ ZAREMBA, Yuri. 5 Essential Elements of a Sales Contract. [online]. Houston: AXDRAFT, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://blog.axdraft.com/contracts-101/5-essential-elements-of-a-sales-contract/>

k predmetu. Kupujúci je povinný prevziať tovar na dohodnutom mieste a v dohodnutom čase a zaplatiť kúpnu cenu za tovar. Kupujúci znáša všetky náklady a riziko spojené s tovarom od okamihu, kedy ho dostal k dispozícii. Prevod vlastníctva je finálny a musí byť dohodnutý v každej kúpnej zmluve. Poslednou hlavnou náležitosťou kúpnej zmluvy je kúpna cena bez ktorej nemôže ísť o kúpu. V zmluve musí byť cena: ¹⁴

- priamo určená určitou sumou peňazí,
- alebo musí byť určený spôsob dodatočného určenia kúpnej ceny.

Okrem spomenutých podstatných častí je v medzinárodnom obchode obvyklé dojednanie aj iných, ďalších podmienok kúpnej zmluvy, ktoré riešia povinnosti a práva zmluvných strán.

Medzi ďalšie podmienky v kúpnej zmluve najčastejšie patrí:¹⁵

- dodacia podmienka – (parita INCOTERMS 2020, dodacia lehota, poistenie, balenie tovaru a sprievodné dokumenty);
- spôsob prepravy – (cestná, námorná, železničná, letecká);
- platobná podmienka – (dobierka, bankový prevod);
- dojednanie záruk za dodaný tovar, vrátane záručnej lehoty;
- dojednanie dôsledkov nedodržania podmienok kúpnej zmluvy;
- uplatnenie reklamácií a prípadných sporov;
- voľba práva;
- iné.

---

¹⁴ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9, s. 23.

¹⁵ Tamže

1.2 Dodacie podmienky pri realizácii zahraničnoobchodnej operácie

Dodacie podmienky v medzinárodnom obchode tvoria dôležitú súčasť kúpnych zmlúv, pretože určujú práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré súvisia s prevzatím a dodaním tovaru. Predovšetkým určujú:¹⁶

- spôsob, miesto a okamih odovzdania tovaru medzi zmluvnými stranami;
- spôsob, miesto a okamih prechodu nákladov a rizík;
- ďalšie práva a povinnosti kupujúceho a predávajúceho, ktoré súvisia s naložením a vyložením tovaru, zabezpečením dopravy a vystavením sprievodných dokumentov, colného vybavenia, poistenia, kontroly tovaru, atď.

Tieto podmienky, výrazne vplývajú na tvorbu ceny v zahraničnom obchode, pretože určujú, akú časť nákladov spojených s dodaním tovaru hradí predávajúci a akú časť kupujúci. Vo všeobecnosti platí, že čím väčšiu časť nákladov znáša predávajúci, tým vyššiu cenu môže stanoviť.¹⁷

Pojem „*dodacia podmienka*“ v praxi zahŕňa viaceré činnosti spojené s dodaním tovaru od výrobcu, až k zahraničnému odberateľovi, ako napríklad:¹⁸

- dodáciu paritu;
- dodáciu lehotu;
- poistenie tovaru;
- balenie tovaru;
- sprievodné dokumenty.

Pri plánovaní zahraničnej prepravy, musia úspešní dovozcovia a vývozcovia jasne určiť, ako sa ich tovar dostane z bodu A do bodu B, kto bude platiť za jednotlivé časti cesty a kto je zodpovedný za poškodenie alebo stratu tovaru počas prepravy. Toto sa vykonáva prostredníctvom dodacích parít Incoterms, ktoré pomáhajú uľahčiť obchod medzi zmluvnými

---

¹⁶ KAŠŤÁKOVÁ, Elena a Viera RUŽEKOVÁ. Operácie v zahraničnom obchode: teória a prax. 2. rozšír. a preprac. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. [18,83 AH]. ISBN 978-80-225-3959-3, s. 215.

¹⁷ MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. Mezinárodní obchodní operace. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0, s. 61.

¹⁸ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9, s. 23.

stranami, ktoré sídlia v rôznych krajinách sveta. Dodacie parity Incoterms sú oficiálne obchodné podmienky, ktoré vydáva Medzinárodná obchodná komora (ICC) od roku 1936 a je ich 11. Pravidelne sa aktualizujú, keď si to udalosti v medzinárodnom obchode vyžadujú. Zmeny a doplnenia boli vykonané v rokoch 1953, 1967, 1976, 1980, 2000, 2010 a 2020. Dodacie parity Incoterms sú dobrovoľné, celosvetovo akceptované a určujú zodpovednosti kupujúcich a predávajúcich pri dodaní tovaru.¹⁹

Dodaciú lehotu v kúpnej zmluve môžeme charakterizovať ako čas v priebehu ktorom má predávajúci dodať tovar kupujúcemu, v súlade s dodávkovými podmienkami tovaru. Dodacia lehota by mala byť reálna a aj dodržaná. Treba dbať na dodržaní dodacej lehoty, predovšetkým v takých prípadoch keď termín dodania je viazaný na platnosť niektorých sprievodných dokumentov ako sú napríklad licencie, certifikáty, akreditívne dokumenty a ďalšie. Dodacie lehoty v medzinárodnom obchode môžu byť stanovené viacerými spôsobmi ako napríklad: promptly, približne, presne určeným dátumom, viazane, postupne, podľa potreby, just in time alebo fixne.²⁰

Z interpretácií pravidiel Incoterms vyplýva, že s medzinárodnou prepravou tovaru sú spojené aj možnosti vzniku rizika straty, odcudzenia alebo poškodenia tovaru. Keďže riziko vzniku akejkoľvek škody počas prepravy je obrovské, platí, že čím je hodnota prepraveného tovaru vyššia a čím dlhšia je trasa prepravy, tým vyššia je cena poistného. Poistná suma sa vyjadruje v percentách. Najvýznamnejšími druhmi dopravného poistenia sú KASCO – poistenie dopravného prostriedku a KARGO – poistenie prepravovaného tovaru. Dopravné poistenie vzniká v momente podpísania zmluvy o poistení a rozlišujeme dva druhy takejto zmluvy. Prvá je hromadná poistná zmluva, ktorá sa používa v rámcovej dohode o dlhodobom poistení. Druhá sa nazýva individuálna poistná zmluva, v ktorej sa poistenie uskutoční individuálne, na konkrétnu prepravu.²¹

Poistná zmluva, všeobecné poistné podmienky a medzinárodné dohovory o preprave zásielok, riadia zmluvné poistenia medzinárodnej prepravy zásielok. Jeden z najstarších

---

¹⁹ NOAH, David. An Introduction to Incoterms. [online]. Eagan: Shipping solutions, 2024. [cit. 14.04.2024]. Dostupné na: <https://www.shippingsolutions.com/blog/beginners-introduction-to-incoterms>

²⁰ KAŠŤÁKOVÁ, Elena a Viera RUŽEKOVÁ. Operácie v zahraničnom obchode: teória a prax. 2. rozšír. a preprac. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. [18,83 AH]. ISBN 978-80-225-3959-3, s. 224-225.

²¹ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9, s. 36.

systemov medzinárodného poisťovníctva sa nazýva Inštitút londýnskych poisťovateľov (Institute of London Underwriters). Tento inštitút vypracoval štandardizované podmienky dopravného poistenia (Institute Cargo Clauses) a definuje v nich doložky na poistenie prepravy nákladov, ktoré sú rozdelené do troch skupín, podľa rozsahu rizík.²² Prvou skupinou je ICC-A ktorá ponúka poistenie proti všetkým rizikám, aj pirátstvu.²³ Ďalšou skupinou je ICC-B s obmedzeným poistným krytím, čo znamená že je limitované poistenie a proti vybraných rizikám ako sú požiare, zemetrasenia, výbuchy sopiek, blesky, potopenia, prevrátenie lode a vniknutie vody do plavidla.²⁴ Poslednou skupinou je ICC-C ktorá poskytuje poistenie vymenovaným nebezpečenstvám. Hlavne proti rizikám ako sú potopenia, požiare, vykoľajenie vozidla a výbuchy.²⁵ Ak sa v obchodnej praxi nastane poistná udalosť, predkladajú sa poisťovní nasledujúce dokumenty: list o oznámení škody, doklad – certifikát o zistení škody, dopravné doklady, kópia obchodnej faktúry, baliace listy a doklad o výške škody.²⁶

Dodacie podmienky zahŕňajú aj balenie tovaru. Vo všeobecnosti platí, že obaly tovarov musia poskytovať dostatočnú ochranu pred vplyvmi pri skladovaní a manipulácii, pri doprave a zároveň mali by chrániť tovar pred rôznymi klimatickými vplyvmi a proti krádeži. V súčasnosti, obal musí obsahovať kódy na identifikáciu, takzvané EAN čiarové kódy, ktoré zjednodušujú obeh tovarov. Obaly môžeme rozdeliť do troch hlavných skupín. V prvej skupine sa nachádzajú takzvané spotrebiteľské obaly, ktoré sú záujmom marketingového odvetvia. V druhej skupine sú obaly, ktoré pomáhajú pri manipulácii s tovarom počas prepravy a skladovania. V tretej skupine sú obaly, slúžiace na prepravu ako napríklad kartóny a kontajnery, ktoré chránia tovar pred poškodením počas prepravy.²⁷

---

²² KAŠŤÁKOVÁ, Elena a Viera RUŽEKOVÁ. Operácie v zahraničnom obchode: teória a prax. 2. rozšír. a preprac. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. [18,83 AH]. ISBN 978-80-225-3959-3, s. 227-228.

²³ IF P&C INSURANCE. INSTITUTE CARGO CLAUSES (A). [online]. Štokholm: If P&C Insurance, 2009. [cit. 12.11.2023]. Dostupné na: <https://www.if-insurance.com/globalassets/industrial/files/marine-cargo/institute-clauses/institute-cargo-clauses-a-2009.pdf>

²⁴ IF P&C INSURANCE. INSTITUTE CARGO CLAUSES (B). [online]. Štokholm: If P&C Insurance, 2009. [cit. 12.11.2023]. Dostupné na: <https://www.if-insurance.com/globalassets/industrial/files/marine-cargo/institute-clauses/institute-cargo-clauses-b-2009.pdf>

²⁵ IF P&C INSURANCE . INSTITUTE CARGO CLAUSES (C). [online]. Štokholm: If P&C Insurance, 2009. [cit. 12.11.2023]. Dostupné na: <https://www.if-insurance.com/globalassets/industrial/files/marine-cargo/institute-clauses/institute-cargo-clauses-c-2009.pdf>

²⁶ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9, s. 36.

²⁷ Tamže

Súčasťou dodacích podmienok sú aj sprievodné dokumenty, ktoré sa používajú v zahraničnom obchode. Ide o také dokumenty, ktoré priamo súvisia s realizáciou dovozu a vývozu. Tieto dokumenty zohrávajú obrovskú úlohu pri colnom prerokovávaní zásielok. Predloženie týchto dokumentov umožňuje vstup na colné územie krajiny kupujúceho alebo výstup z colného územia predávajúceho. Taktiež, sú potrebné pri realizácii platobného styku. Z obchodnej praxe vyplýva, že vyhotovenie a zabezpečenie sprievodných dokumentov je úlohou dodávateľa. Dokumenty zabezpečuje tak, aby boli v súlade s požiadavkami kúpnej zmluvy. Podľa funkcie, ktorú pri realizácii operácie plnia, ich rozdeľujeme na inkasné, colné, platobné a úverové, poisťovacie, prepravné, osvedčenia a pomocné dokumenty.²⁸

---

²⁸ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9, s. 37.

1.3 Medzinárodné obchodné podmienky - INCOTERMS

INCOTERMS (International Commercial Terms) alebo medzinárodné obchodné podmienky sú štandardizované podmienky, ktoré sa bežne používajú v zmluvách o obchode s tovarom na celom svete. Pomáhajú kupujúcim a predávajúcim vyhnúť sa nákladným nedorozumeniam tým, že objasňujú kto nesie povinnosti, náklady a riziká spojené s dodávkou tovaru. Tieto pravidlá poskytujú podnikom na celom svete jasnosť a predvídateľnosť. Naposledy boli aktualizované v roku 2019 a preto Incoterms 2020 predstavujú najaktuálnejšiu verziu týchto podmienok. Niektorí kupujúci a predávajúci však stále uprednostňujú využívanie verzie z roku 2010.²⁹ Od roku 1936 ich vypracováva Medzinárodná obchodná komora (ICC) s cieľom odstrániť problémy spojené s rozdielmi v obchodnom práve rôznych krajín. Od 1. januára 2020 je v platnosti ich šiesta verzia INCOTERMS 2020.³⁰ Síce dodacie doložky Incoterms nie sú povinné, ak sa však na nich v kúpnej zmluve dohodnú, stavajú sa povinnými. INCOTERMS 2020 predstavujú súbor 11 rôznych dodacích parít rozdelených do 4 skupín podľa začiatočného písmena jednotlivých doložiek - E (Ex), F (Free), C (Cost, Carriage), D (Delivered). V prvých troch skupinách (E, F, C) prechádzajú povinnosti z predávajúceho na kupujúceho pri odoslaní tovaru a sú náročnejšie pre kupujúceho, v prípade štvrtej skupiny (D) prechádzajú povinnosti z predávajúceho na kupujúceho, až pri dodaní a sú náročnejšie pre predávajúceho z hľadiska plnenia povinnosti. Podľa spôsobu dopravy, rozdeľujeme doložky do dvoch hlavných skupín:³¹

- Pravidlá pre námornú a vnútrozemskú vodnú prepravu: FAS, FOB, CFR a CIF
- Pravidlá pre akýkoľvek druh dopravy, resp. akékoľvek druhy dopravy: EXW, FCA, CPT, CIP, DAP, DPU, DDP

---

²⁹ MAERSK. Incoterms® [online]. Kodaň: MAERSK, 2023. [cit. 13.11.2023]. Dostupné na: <https://www.maersk.com/transportation-services/incoterms>

³⁰ KADLECOVÁ, Jitka. Nové obchodní podmínky INCOTERMS® 2020 a jejich vliv na účetnictví. [online]. Praha: Deloitte- dReport, 2020. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dreport.cz/blog/nove-obchodni-podminky-incoterms-2020-a-jejich-vliv-na-ucetnictvi/>

³¹ RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9, s. 33-34.

1.3.1 Charakteristika pravidiel INCOTERMS a ich význam

Pravidlá INCOTERMS presne a jasne vymedzujú práva a povinnosti predávajúceho a kupujúceho v obojstranne podpísanej medzinárodnej kúpnej zmluve. V pravidlách sú definované nasledujúce kľúčové aspekty:³²

- Povinnosti, ktoré sú pridelené predávajúcemu a kupujúcemu, v súvislosti s dodaním tovaru v medzinárodnej kúpnej zmluve.
- Ktorá strana je zodpovedná za náklady na rôzne kroky a operácie ako napríklad prenájom dopravných prostriedkov, nakladanie a vykladanie dopravných prostriedkov, atď.
- Ktorá strana je zodpovedná za bezpečnostné riziká a náklady na postenie tovaru v určitých bodoch logistického reťazca a na ceste doručenia.
- Ktorá strana je zodpovedná za vykonanie colného konania tovaru, ak sa to vyžaduje.
- V ktorom okamihu prechádza riziko spojené s tovarom z predávajúceho na kupujúceho a ktorý je čas a miesto dodania tovaru.

Pravidlá INCOTERMS sa nezaoberajú týmito náležitosťami:³³

- existencia kúpnej zmluvy;
- čas, miesto, spôsob alebo mena pre zaplatenie;
- špecifikácia predaného tovaru;
- zákazy pri vývoze a dovoze;
- dôsledky omeškania a iné porušenia zmluvných povinností;
- uvalenie ciel a účinnok sankcií;
- práva duševného vlastníctva; alebo spôsob, miesto, právo a zákon na riešenie sporov v prípade takéhoto porušenia.

---

³² WRIGHT, Ian. Sprievodca Incoterms® 2020 v roku 2023 [online]. London: MoverDB, 2023. [cit. 14.11.2023]. Dostupné na: <https://moverdb.com/sk/incoterms-2020-guide/>

³³ INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE. Incoterms® 2020 - ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris: ICC Publication, 2019. ISBN: 978-92-842-0510-3, s. 2.

Pravidlá Incoterms nie sú povinné, je to skutočnosť ktorá by mala byť jasná predávajúcej a kupujúcej strane a všetkým účastníkom, celosvetového obchodu s tovarom. Tieto pravidlá sú však mimoriadne dôležité pre efektívne fungovanie každej operácie v dodávateľskom reťazci. Práve preto, sa tieto pravidlá vo veľkej miere uplatňujú a zahŕňajú do medzinárodných kúpnych zmlúv. Pravidlá Incoterms sú nesmierne dôležité pre fyzické osoby a spoločnosti rôznych veľkostí v medzinárodnom dodávateľskom reťazci, ako sú: vývozné a dovozné spoločnosti, prevádzkovatelia leteckej nákladnej dopravy, železniční prevádzkovatelia, cestní dopravcovia, colníci, distribútori, špeditéri, bezpečnostné služby, finančné služby, poradcovia pre zahraničný obchod; skladníci, atď.³⁴

Na obrázku č. 1 vidíme body prechodu rizík a nákladov a povinnosti zmluvných strán.

Obrázok 1: Význam pravidiel Incoterms 2020

Zdroj: ADNAVEM. INCOTERMS® 2020 [online]. Göteborg: Adnavem, 2020. [cit. 15.11.2023]. Dostupné na: <https://adnavem.com/resources/incoterms>

³⁴ WRIGHT, Ian. Sprievodca Incoterms® 2020 v roku 2023 [online]. London: MoverDB, 2023. [cit. 14.11.2023]. Dostupné na: <https://moverdb.com/sk/incoterms-2020-guide/>

1.3.2 Práva a povinnosti zmluvných strán

Ako môžeme vidieť v tabuľke č. 2 k základným povinnostiam predávajúceho patrí:³⁵

- dodanie tovaru v súlade s podmienkami uvedenými v kúpnej zmluve;
- odovzdanie tovaru kupujúcemu v čase a na mieste stanovenom v kúpnej zmluve;
- ak má byť tovar zabalená, má povinnosť na vlastné náklady zabezpečiť zodpovedajúce; balenie, ktoré umožní kupujúcemu manipuláciu a prevzatie tovaru;
- informovanie kupujúceho o dátume odovzdania tovaru;
- znášanie nákladov na nevyhnutné kontrolné procedúry;
- znášanie všetkých nákladov spojených s tovarom, od momentu odovzdania tovaru kupujúcemu.

V tabuľke č. 2. vidíme, že k základným povinnostiam kupujúceho patrí:³⁶

- prevzatie tovaru v miesta a čase stanovenom v kúpnej zmluve;
- zaplatenie kúpnej ceny;
- ak bola v kúpnej zmluve dohodnutá lehota na prevzatie tovaru alebo voľba miesta prevzatia a kupujúci nedodal včas potrebné inštrukcie, je povinný znášať všetky s tým spojené náklady a riziká;
- znášať všetky náklady spojené s tovarom od okamihu, keď mu bol tovar dodaný;
- kontrola tovaru.

---

³⁵ PODNIKAJTE. Incoterms - dodacie podmienky v medzinárodnom obchode [online]. Považská Bystrica: Podnikajte.sk, 2010. [cit. 17.11.2023]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/zahranicny-obchod/incoterms>

³⁶ KAŠŤÁKOVÁ, Elena a Viera RUŽEKOVÁ. Operácie v zahraničnom obchode: teória a prax. 2. rozšír. a preprac. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. [18,83 AH]. ISBN 978-80-225-3959-3, s. 217.

Tabuľka 2: Povinnosti predávajúceho a kupujúceho

Povinnosti predávajúceho	Povinnosti kupujúceho
Dodanie tovaru spolu s predajnou faktúrou v súlade s podmienkami uvedenými v medzinárodnej kúpnej zmluve	Zaplatenie za tovar v súlade s podmienkami uvedenými v medzinárodnej kúpnej zmluve;
Získavanie povolení, licencií, vývozných a dovozných povolení a ďalších formalít	Získavanie povolení, licencií, vývozných a dovozných povolení a ďalších formalít
Príprava poistných a prepravných zmlúv	Príprava poistných a prepravných zmlúv;
Efektívne dodanie tovaru až do miesta prechodu rizík	Efektívne prijímanie tovaru z miesta prevodu rizík
Prechod rizík	Prechod rizík
Rozdelenie nákladov	Rozdelenie nákladov
Informovanie kupujúcej strany o dodaní tovaru	Informovanie predávajúcej strany o prijatí tovaru
Preukázanie a zdokumentovanie dodania tovaru	Preukázanie a zdokumentovanie prijatia tovaru
Kontrola, balenie a označovanie tovaru	Kontrola tovaru
Pomoc kupujúcej strane pri poskytovaní akýchkoľvek požadovaných informácií o dodaní tovaru a súvisiacich nákladoch	Pomoc predávajúcej strane pri poskytovaní akýchkoľvek požadovaných informácií o prevzatí tovaru a súvisiacich nákladoch

Zdroj: vlastné spracovanie podľa WRIGHT, Ian. Sprievodca Incoterms® 2020 v roku 2023 [online]. London: MoverDB, 2023. [cit. 14.11.2023]. Dostupné na: <https://moverdb.com/sk/incoterms-2020-guide/>

1.3.3 Dodacie doložky Incoterms 2020

a) Doložky pre všetky typy dopravy:

- **EXW (ex works/zo závodu)**

Dodacia parita EXW znamená, že predávajúci dodá tovar kupujúcemu, v momente keď ho sprístupní na určenom mieste (napríklad v továrni alebo v sklade). Predávajúci nemusí tovar naložiť na zberné vozidlo a ani ho nemusí preclíť na vývoz. Kupujúci, po prevzatí tovaru znáša všetky náklady a riziká spojené s prepravou.³⁷

- **FCA (free carrier/vyplatené dopravcovi)**

Táto dodacia doložka znamená, že predávajúci dodá tovar kupujúcemu jedným z nasledujúcich spôsobov: Po prvé, dodá ho v momente naloženia na dopravný prostriedok, ktorý zabezpečuje kupujúci na dohodnutom mieste určenia, zo strany predávajúceho. Po druhé, ak je určené miesto iným miestom, dodá ho v tom momente, keď sa naloží na dopravný prostriedok predávajúceho a dostane sa na iné určené miesto a je pripravený na vyloženie z dopravných prostriedkov predávajúceho a je k dispozícii dopravcovi alebo inej osobe menovanej kupujúcim. V každom prípade, toto miesto rozhoduje o prechode rizík a nákladov na účet kupujúceho.³⁸

- **CPT (carriage paid to/preprava platená do)**

Podľa pravidiel CPT, predávajúci vyberie dopravcu, ktorému potom odovzdá tovar a hradí náklady na dopravu do určeného miesta. Riziko prechádza na kupujúceho odovzdaním tovaru prepravcovi. Predávajúci musí podpísať zmluvu o preprave tovaru z miesta dodania do dohodnutého miesta určenia. Ak sa tovar dodá kupujúcemu týmto spôsobom, predávajúci nezaručuje, že sa tovar dostane na miesto určenia v dobrom stave alebo vôbec.³⁹

---

³⁷ INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE. Incoterms® 2020 - ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris: ICC Publication, 2019. ISBN: 978-92-842-0510-3, s. 21-23.

³⁸ DHL. PRAVIDLÁ INCOTERMS® 2020. [online]. Bonn: DHL, 2020 [cit. 17.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dhl.com/sk-sk/home/nase-divizie/freight/zakaznicky-servis/incoterms-2020.html>

³⁹ PAJTINKOVÁ, Lenka. Čo sú to Incoterms a aké zmeny nastali v roku 2020?? [online]. Bratislava: podnikam.sk, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://podnikam.sk/co-su-to-incoterms-a-ake-zmeny-nastali-v-roku-2020/>

- **CIP (carriage and insurance paid to/preprava a poistenie platené do)**

Dodacia doložka CIP znamená, že predávajúci dodá tovar a prevedie riziko na kupujúceho tým, že ho odovzdá dopravcovi s ktorým predávajúci uzavrel zmluvu alebo obstará už takto dodaný tovar. Pri tejto doložke, predávajúci nezaručuje, že sa tovar dostane na miesto určenia v dobrom stave alebo vôbec. Riziko totiž prechádza z predávajúceho na kupujúceho, keď je tovar doručený kupujúcemu odovzdaním prepravcovi. Okrem toho, predávajúci je povinný zabezpečiť a uhradiť poistenie tovaru.⁴⁰

- **DAP (delivered at place/s dodaním na miesto)**

DAP znamená, že predávajúci dodá tovar a prevádza riziko na kupujúceho, keď sa tovar dá k dispozícii kupujúcemu na dohodnutom dopravnom prostriedku. Všetky riziká spojené s prepravením tovaru na určené miesto znáša predávajúci. Kupujúci je zodpovedný za vykládku tovaru v mieste určenia.⁴¹

- **DPU (delivered at place unloaded/s dodaním na miesto vyloženia)**

DPU je jediná doložka, ktorá poveruje predávajúceho vyložením tovaru. Predávajúci hradí všetky náklady za prepravu. Takisto v prístave určenia predávajúci platí vykládku od dopravcu a prístavné poplatky. Znáša všetky riziká až do príchodu do prístavu alebo terminálu určenia. Kupujúci je zodpovedný za všetky náklady a riziká až po vyložení tovaru. Platí dovozné clá, dane a miestnu dopravu do konečného uvedeného miesta určenia.⁴²

- **DDP (delivered duty paid/s dodaním, clo platené)**

Táto doložka znamená, že predávajúci dá tovar, ktorý má colne odbavený na dovoz, k dispozícii kupujúcemu na prichádzajúcom dopravnom prostriedku, ktorý je pripravený na vyloženie v určenom mieste. Všetky náklady a riziká spojené s prepravou tovaru na miesto

---

⁴⁰ INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE. Incoterms® 2020 - ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris: ICC Publication, 2019. ISBN: 978-92-842-0510-3, s. 51-53.

⁴¹ DHL. PRAVIDLÁ INCOTERMS® 2020. [online]. Bonn: DHL, 2020 [cit. 17.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dhl.com/sk-sk/home/nase-divizie/freight/zakaznicky-servis/incoterms-2020.html>

⁴² VELOTRADE. What are InCoTerms? [online]. Hong Kong: velotrade, 2023. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://www.velotrade.com/blog/what-is-incoterms-2020/>

určenia znáša predávajúci a je povinný precliť tovar nie len na vývoz, ale aj na dovoz a zaplatiť všetky poplatky súvisiace s nimi.⁴³

b) Doložky pre námornú a vnútrozemskú vodnú prepravu

- **FAS (free alongside ship/vyplatené k boku lode)**

Doložka FAS znamená, že predávajúci dodá tovar kupujúcemu v momente keď je tovar umiestnený pozdĺž lode (napríklad vedľa nákladného člnu alebo na nábreží), ktorú zabezpečil kupujúci v dohodnutom prístave nakládky alebo keď predávajúci obstará už takto dodaný tovar. Riziko poškodenia tovaru a riziko straty prechádza na kupujúceho v momente, keď sa tovar nachádza pri boku lode. Od tohto momentu, zodpovednosť za všetky náklady nesie kupujúci.⁴⁴

- **FOB (free on board/vyplatené na loď)**

Podľa podmienok FOB, predávajúci znáša všetky náklady a riziká, kým sa tovar nenaloží na palubu určeného plavidla. Zodpovednosť predávajúceho zahŕňa aj zabezpečenie vývozného colného konania. Kupujúci hradí náklady na námornú prepravu, poplatky za konosament a poistenie. Zodpovedá aj za náklady na vykládku a miestnu prepravu z prístavu príchodu do konečného miesta určenia. Za akékoľvek poškodenie tovaru počas nakladania na loď zodpovedá kupujúci.⁴⁵

- **CFR (cost and freight/náklady na prepravné)**

Doložka CFR znamená, že predávajúci doručí tovar na palubu plavidla. Riziko poškodenia alebo straty tovaru prechádza na kupujúceho až po vyložení tovaru na palubu lode. Predávajúci uzavrie prepravnú zmluvu a znáša náklady na prepravu do dohodnutého prístavu určenia. Pri tejto dodacej parite, predávajúci nie je povinný zabezpečiť poistné krytie.⁴⁶

---

⁴³ PAJTINKOVÁ, Lenka. Čo sú to Incoterms a aké zmeny nastali v roku 2020?? [online]. Bratislava: podnikam.sk, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://podnikam.sk/co-su-to-incoterms-a-ake-zmeny-nastali-v-roku-2020/>

⁴⁴ INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE. Incoterms® 2020 - ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris: ICC Publication, 2019. ISBN: 978-92-842-0510-3, s. 93-94.

⁴⁵ VELOTRADE. What are InCoTerms? [online]. Hong Kong: velotrade, 2023. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://www.velotrade.com/blog/what-is-incoterms-2020/>

⁴⁶ PAJTINKOVÁ, Lenka. Čo sú to Incoterms a aké zmeny nastali v roku 2020?? [online]. Bratislava: podnikam.sk, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://podnikam.sk/co-su-to-incoterms-a-ake-zmeny-nastali-v-roku-2020/>

- **CIF (costs, insurance and freight/náklady,poistenie a prepravné)**

Podľa podmienok CIF, predávajúci preclí tovar na vývoz a dodá ho, keď je tovar na palube v prístave, odkiaľ sa odosiela. Náklady na prepravu a poistenie do dohodnutého prístavu určenia znáša predávajúci. Taktiež zodpovedá za prípadné poškodenie tovaru na palube lode. Predávajúci je povinný zakúpiť minimálnu úroveň poistenia, podľa doložky C Štandardizovaných podmienok dopravného poistenia (Institute Cargo Clauses). V prístave príchodu musí predávajúci odovzdať tri kľúčové dokumenty: faktúru, poistnú zmluvu a konosament.⁴⁷

1.3.4 Zmeny v dodacích doložkách Incoterms 2010 vs Incoterms 2020

Pravidlá Incoterms® 2020 sú lepšie štruktúrované v porovnaní s verziou z roku 2010, čo zvyšuje prehľadnosť a uľahčuje analýzu rizík. Všeobecným pravidlom Incoterms zostáva miesto dodania tovaru, ktoré je dôležitým bodom pre určenie toho, kto je zodpovedný za náklady vzniknuté počas prepravy. Nové Pravidlá 2020 poskytujú ďalšie podrobnosti, ktoré sa týkajú rozdelenia nákladov medzi kupujúceho a predávajúceho.⁴⁸

Hlavné zmeny v dodacích doložkách Incoterms 2020 sú nasledovné:

- Premenovanie DAT (Delivered At Terminal/s dodaním na terminál) na DPU (Delivered at Place Unloaded /s dodaním na miesto vykládky). Miesto vykládky už nemusí byť len na termináli.⁴⁹
- Pravidlá Incoterms FCA (vyplatené dopravcovi), DAP (s dodaním na miesto), DPU (s dodaním na miesto vyložené) a DDP (s dodaním clo platené) teraz zohľadňujú, že tovar

---

⁴⁷ VELOTRADE. What are InCoTerms? [online]. Hong Kong: velotrade, 2023. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://www.velotrade.com/blog/what-is-incoterms-2020/>

⁴⁸ WILSON, Michael. Incoterms® 2010 Replaced With Incoterms® 2020 [online]. Dublin: Marsh Ireland, 2020. [cit. 19.11.2023]. Dostupné na: <https://www.marsh.com/ie/industries/cargo/insights/incoterms-2010-replaced-with-incoterms-2020.html>

⁴⁹ PAJTINKOVÁ, Lenka. Čo sú to Incoterms a aké zmeny nastali v roku 2020?? [online]. Bratislava: podnikam.sk, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://podnikam.sk/co-su-to-incoterms-a-ake-zmeny-nastali-v-roku-2020/>

sa môže prepravovať bez zapojenia iného dopravcu, a to prostredníctvom vlastných dopravných prostriedkov.

- Náklady sa teraz uvádzajú centralizovane v časti A9/B9 každého pravidla Incoterms.⁵⁰
- Požiadavka týkajúca sa umiestnenia poistenia v rámci CIP sa zmenila. Zatiaľ čo v rámci termínu CIF sa vyžaduje, aby predávajúci poistil tovar pre kupujúceho minimálne na základe inštitútu doložiek Cargo C. Podľa pravidiel Incoterms 2020 sa však v rámci podmienky CIP odteraz vyžaduje, aby predávajúci umiestnil poistenie podľa doložiek A inštitútu Cargo.⁵¹
- Vo verzií Incoterms 2020 rozšírili bezpečnostné požiadavky. Pravidlá sa teraz výslovne stanovujú povinnosti súvisiace s bezpečnosťou.⁵²

---

⁵⁰ KUEHNE + NAGEL. Incoterms® 2020 – sprievodca medzinárodnými obchodnými pravidlami [online]. Brémy: Kuehne + Nagel, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://sk.kuehne-nagel.com/sk/-/vedomosti/dodacie-podmienky-incoterms>

⁵¹ WILSON, Michael. Incoterms® 2010 Replaced With Incoterms® 2020 [online]. Dublin: Marsh Ireland, 2020. [cit. 19.11.2023]. Dostupné na: <https://www.marsh.com/ie/industries/cargo/insights/incoterms-2010-replaced-with-incoterms-2020.html>

⁵² PAJTINKOVÁ, Lenka. Čo sú to Incoterms a aké zmeny nastali v roku 2020?? [online]. Bratislava: podnikam.sk, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://podnikam.sk/co-su-to-incoterms-a-ake-zmeny-nastali-v-roku-2020/>

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom tejto bakalárskej práce bolo charakterizovať dodacie podmienky Incoterms a vymedziť ich význam na vybraných obchodných prípadoch. K hlavnému cieľu sú naviazané aj 3 čiastkové ciele ktoré nám pomáhajú k splneniu hlavného cieľa práce:

- Osvojiť si potrebné poznatky o kúpnej zmluve, dodacích podmienkach a medzinárodných obchodných podmienkach Incoterms. Získané poznatky následne zosumarizovať v teoretickej časti práce.
- Získať kvalitné odpovede od slovenských firiem na otázky ktoré sa týkali ich podniku, zahraničného obchodu a ich skúsenosti s aktuálnou verziou Incoterms.
- Vizualizovať výsledky hĺbkového rozhovoru vo forme tabuliek a napísať modelové obchodné prípady.

Praktická časť tejto bakalárskej práce je rozdelená do dvoch častí. V prvej časti sa sme sa zamerali na zber dát, pomocou kvalitatívneho prieskumu, ktorý bol realizovaný formou hĺbkového rozhovoru so slovenskými spoločnosťami využívajúcimi Incoterms pri dovoze alebo vývoze. Podmienkou uskutočnenia rozhovoru bola to, že oslovené spoločnosti museli sídliť na Slovensku, museli buď importovať alebo exportovať a využívať dodacie podmienky Incoterms. Spoločnosti sme hľadali v rôznych databázach overených firiem, napríklad na stránke Zoznam.sk a Infoma.sk. Približne 250 spoločností bolo oslovených a požiadanych o účasť na krátkom rozhovore s cieľom získať ich pohľad na rôzne problematiky, týkajúce sa zahraničného obchodu a Incoterms. Počet spoločností, ktoré boli ochotné spolupracovať, bol 12 a väčšinou sme sa s nimi stretli online, telefonicky ale s niektorými aj osobne. Otázok bolo 15 a mali zatvorenú, poloopenú a otvorenú formu. Počas rozhovoru, sme najprv zisťovali základné informácie o spoločnostiach, ďalšie otázky sa týkali Incoterms, spôsobu prepravy, rôznych vplyvov, faktorov a problémov. V poslednej časti rozhovoru odpovedali na otvorené otázky, v ktorých sme chceli získať napríklad výhody a nevýhody Incoterms a krajiny s ktorými najčastejšie obchodujú. Oslovené spoločnosti nechceli byť identifikované a preto vyhodnocovanie odpovedí prebiehala anonymne. V druhej časti praktickej časti, sme na základe odpovedí respondentov, vypracovali modelové obchodné prípady. V týchto obchodných prípadoch opisujeme priebeh celej zahraničnoobchodnej operácie z bodu A do bodu B.

3 Výsledky práce a diskusia

Predmetom skúmania bakalárskej práce bolo zistiť pohľad obchodných profesionálov na rôzne problematiky, týkajúce sa zahraničného obchodu a využitia dodacích podmienok Incoterms. V prvej časti tejto kapitoly vyhodnocujeme výsledky nášho kvalitatívneho prieskumu a v druhej časti špecifikujeme prínosy aplikácie jednotlivých dodacích doložiek a formy prepravy v modelových obchodných prípadoch.

3.1 Výsledky rozhovoru so slovenskými spoločnosťami využívajúcimi Incoterms pri dovoze alebo vývoze

V tejto podkapitole sa zaoberáme údajmi ktoré boli získané pomocou kvalitatívneho prieskumu. Rozhovor obsahoval 15 otázok a bol smerovaný na slovenské spoločnosti ktoré využívali Incoterms pri dovoze alebo vývoze. Do nášho prieskumu sa zapojilo 12 firiem, všetky odpovede sú analyzované v pokračovaní tejto podkapitoly.

Cieľom prvej otázky bolo zistiť, či oslovené spoločnosti viac dovážajú alebo vyvážajú. Keďže sme dbali na presnosť odpovedí počas rozhovoru, pred položením otázky č. 1 sme dali spoločnostiam vedieť, aby v prípade, že ich spoločnosť vykonáva viac dovozných operácií ako vývozných, odpovedali na ďalšie otázky rozhovoru z dovoznej strany firmy a nie z vývozej. Presne to isté pravidlo platilo aj v tom prípade, ak viac vyvážali ako dovážali. Ako vidíme v tabuľke č. 1 väčšiu časť respondentov tvorili dovozné spoločnosti a to v počte 7. Taktiež, oslovili sme aj 5 dovozných spoločností. Z týchto informácií nám vyplýva, že sa nám podarilo získať dostatočné dáta od oboch typov spoločností.

Tabuľka 1: Váš podnik viac dováža alebo vyváža? (ak viac dováža, tak odpovedajte na ďalšie otázky z dovoznej strany firmy, ak viac vyváža tak z vývozej strany)

Podnik viac	Počet odpovedí	Percentá
Dováža	5	41,7%
Vyváža	7	58,3%

Zdroj: vlastné spracovanie

Druhá otázka zistovala podnikateľské aktivity oslovených firiem, zaujímalo nás, či patrili medzi výrobcov, alebo obchodníkov. Počet firiem klasifikovaných ako výrobcovia bol 7 a medzi obchodníkom patrilo 5 spoločností. Taktiež, sme zistili že vývozné spoločnosti boli hlavne výrobcovia, vyvážajúci slovenské výrobky a medzi obchodníkom patrili najmä dovozné spoločnosti, ktoré dovážali produkty zo zahraničia.

Tabuľka 2: Patríte medzi výrobcov alebo obchodníkov?

Patrí medzi	Počet odpovedí	Percentá
Výrobcov	7	58,3%
Obchodníkov	5	41,7%

Zdroj: vlastné spracovanie

Ďalej nás zaujímalo odvetvie, do ktorého sa zaradovali oslovené podniky a to podľa vyvážanej alebo dovážanej komodity. Otázka mala formu poloopenú, v ktorej si respondenti mohli vybrať z uvedených odvetví, poprípade ak ich odvetvie nebolo medzi uvedenými, odpovedali slovom "Iné" a následne ho špecifikovali. Odvetvie boli: automobilové, energetické, potravinárske, chemické, farmaceutické, elektronika a stavebníctvo. Ako vidíme v tabuľke č. 3, nikto z respondentov sa nezaradil do automobilového, farmaceutického odvetvia, čiže nevyrábali resp. neobchodovali s týmito komoditami. Do energetického odvetvia patril 1

importér. Ďalej, s potravinárskymi komoditami obchodovali 2 firmy obe boli importérmi. Chemické odvetvie tvorili 2 spoločnosti, 1 exportér a 1 importér. Ďalej, 1 spoločnosť sa zaoberala vývozom elektroniky. Čo sa týka stavebníctva, tak toto odvetvie tvorili 2 exportéri. Okrem spomenutých odvetví, 4 spoločnosti si vybrali možnosť „Iné“. Medzi inými odvetviami bolo: poľnohospodárstvo, ktoré tvoril 1 exportér. Ďalej, 1 spoločnosť vyvážala drevo a drevné výrobky. Posledné odvetvie bolo strojárstvo, ktoré zvolili 2 podniky, 1 importér a 1 exportér. Z týchto informácií nám vyplýva že sa nám podarilo osloviť firmy z rôznych odvetví a zistili sme či sa zaoberajú dovozom alebo vývozom spomenutých komodít.

Tabuľka 3: Do ktorého odvetvia sa zaraďuje Váš podnik podľa dovážanej alebo vyvážanej komodity?

Odvetvie	Počet odpovedí	Percentá
Automobilové	0	0%
Energetické	1	8,3%
Potravinárske	2	16,7%
Chemické	2	16,7%
Farmaceutické	0	0%
Elektronika	1	8,3%
Stavebníctvo	2	16,7%
Iné	4	33,3%

Zdroj: vlastné spracovanie

Štvrtá otázka zisťovala počet zamestnancov vo firmách. Cieľom bolo zistiť koľko respondentov patrí medzi mikro (1-9), malých (10-49), stredných (50-250) a veľkých podnikov (251+). V tabuľke č 4. vidíme, že 4 spoločnosti boli mikropodniky a všetky tieto mikropodniky boli dovozcom a obchodníkom. Čo sa týka malých podnikov, odpovedalo 6 spoločností a tvorili najväčšiu časť z celkových odpovedí. Z týchto 6 spoločností, 5 vyvážali a dovážala len 1 firma, 5 patrili medzi výrobcov a 1 medzi obchodníkov. Ďalej, len 2 spoločnosti sa zaradili medzi stredných podnikov. Obe spoločnosti boli vývozcom a výrobcom. Žiadna firma nepatrila medzi veľké podniky, počet odpovedí bola 0. Tieto údaje nám poskytnú dobrý prehľad o tom, že malé a stredné podniky sú aktívnejšie na zahraničných trhoch a to vďaka vývozu a mikropodniky sú viac závislé na dovoze.

Tabuľka 4: Koľko zamestnancov má podnik, v ktorom pracujete?

Počet zamestnancov	Počet odpovedí	Percentá
1-9	4	33,3%
10-49	6	50%
50-250	2	16,7%
251+	0	0%

Zdroj: vlastné spracovanie

Piatou otázkou sme chceli zistiť, ktorú formu prepravy využívajú slovenské spoločnosti pri vývoze alebo dovoze jednotlivých komodít. V tabuľke č. 5 vidíme že oslovené slovenské spoločnosti vôbec nevyužívajú železničnú a leteckú dopravu pri realizácii zahraničnoobchodnej operácii, počet odpovedí bol 0. Ďalej, cestná preprava získala najviac odpovedí, 7 firiem aktívne využíva túto formu dopravy. Je to jedna z najefektívnejších foriem prepravy, keď ide o prepravu na krátke vzdialenosti, táto forma bola využitá pri dovoze na Slovensko alebo pri vývoze do susedných štátov a ostatných krajín EÚ. Čo sa týka námornej prepravy, túto formu aktívne využívajú 3 podniky, je to efektívne pri vývoze alebo dovoze z iných kontinentov, táto forma bola využitá pri dovoze a vývoze hlavne z Ázie, Afriky a Severnej Ameriky. V neposlednom rade, kombinovanú prepravu využívajú 2 spoločnosti, predstavuje prepravu tovaru najmenej dvoma dopravnými prostriedkami, bola využitá pri vývoze a dovoze z Južnej Ameriky a Ázie. Konkrétne krajiny, s ktorými obchodovali, sú uvedené v analýze otázky č. 13.

Tabuľka 5: Pri vývoze alebo dovoze danej komodity využívate:

Forma prepravy	Počet odpovedí	Percentá
Železničná preprava	0	0%
Cestná preprava	7	58,3%
Letecká preprava	0	0%
Námorná preprava	3	25%
Kombinovaná preprava	2	16,7%

Zdroj: vlastné spracovanie

Ďalej nás zaujímalo, ktorú verziu INCOTERMS využívajú oslovené spoločnosti. Otázka mala formu zatvorenú a medzi možnými odpoveďami bolo Incoterms 2020 , Incoterms 2010 a staršia verzia ako Incoterms 2010. Voľba odpovede „*nepoužívame Incoterms*“ nebola možná, pretože podmienkou rozhovoru bolo, že spoločnosti museli pri vývoze alebo dovoze používať podmienky Incoterms. Toto nám zabezpečilo, že všetky odpovede rozhovoru boli získané od spoločností využívajúcich dodacie podmienky Incoterms. V tabuľke č. 6 vidíme, že najaktuálnejšiu verziu Incoterms 2020 využíva 9 spoločností. Avšak, bolo niekoľko firiem, ktoré stále využívajú verziu z roku 2010, počet odpovedí bol 3. Okrem toho si žiadna spoločnosť nevybrala verziu staršiu ako Incoterms 2010 a to pravdepodobne z dôvodu zastarania. Z týchto údajov nám vyplýva, že väčšina spoločností používa najnovšiu verziu Incoterms, ale sú aj také, ktoré vidia viac výhod pri využívaní verzie z roku 2010.

Tabuľka 6: Ktorú verziu INCOTERMS využíva Váš podnik?

Verzia	Počet odpovedí	Percentá
Incoterms 2020	9	75%
Incoterms 2010	3	25%
Staršia ako Incoterms 2010	0	0%

Zdroj: vlastné spracovanie

Cieľom siedmej otázky bolo zistiť, ako často sa podniky na Slovensku stretávajú s problémami súvisiacimi s pravidlami Incoterms, pri realizácii zahraničnoobchodnej operácie. Otázka mala formu zatvorenú a medzi možnými odpoveďami boli: pravidelne, občas, zriedka a nikdy. V tabuľke č. 5 sú vyhodnotenú odpovede, kde vidíme že 1 spoločnosť sa pravidelne stretáva s problémami spojenými s Incoterms. Ďalej, 3 spoločnosti odpovedali, že občas sa stretávajú s komplikáciami a potom 4 firmy odpovedali slovom „Zriedka“. Boli aj také spoločnosti, ktoré sa ešte nestretli s problémom, bolo ich 4. Na konkrétne typy problémov sme sa ich pýtali v otázke č. 8.

Tabuľka 7: Ako často sa stretávate s problémami súvisiacimi s pravidlami INCOTERMS?

Ako často	Počet odpovedí	Percentá
Pravidelne	1	8,3%
Občas	3	25%
Zriedka	4	33,3%
Nikdy	4	33,3%

Zdroj: vlastné spracovanie

V ôsmej otázke sme dali spoločnostiam možnosť vyjadriť sa k predchádzajúcej otázke a vysvetliť, s akými problémami sa najčastejšie stretávajú pri využívaní Incoterms. Táto otázka mala formu poloopenú, čo znamená, že ak odpoveď spoločnosti nepatrila medzi najčastejšie sa vyskytujúce problémy, odpovedali na otázku slovom „Iné“, za ktorým nasledoval typ problému. V tabuľke č. 8 sú zhromaždené všetky reagovania respondentov a vidíme, že nesprávny výber dodacej parity vybrali 2 firmy. Taktiež, nedostatočnú komunikáciu s partnerom povedali 2 spoločnosti. Možnosť, nejasné rozdelenie rizík a nákladov získala 3 odpovedí. Ďalej, našli sa spoločnosti, ktoré sa ešte nestretli s problémami súvisiacimi s Incoterms, bolo ich 4. Okrem spomenutých možností 1 respondent reagoval slovom „Iné“ a následne povedal „colná byrokracia pri nulovej spotrebnej dani na oboch stranách“.

Tabuľka 8: S akým problémom sa najčastejšie stretávate pri využívaní INCOTERMS?

Typ problému	Počet odpovedí	Percentá
Nesprávny výber dodacej parity	2	16,7%
Nedostatočná komunikácia s partnerom	2	16,7%
Nejasné rozdelenie rizík a nákladov	3	25%
Žiadny problém	4	33,3%
Iné	1	8,3%

Zdroj: vlastné spracovanie

Deviata otázka zistovala, ktorý faktor najviac ovplyvňuje výber dodacej parity INCOTERMS. Táto otázka mala formu poloopenú, čo znamená, že ak odpoveď spoločnosti nepatrila medzi najčastejšie sa vyskytujúce faktory, odpovedali slovom „Iné“, za ktorým nasledoval daný faktor, ktorý v súčasnosti ovplyvňuje ich výber dodacej parity. V tabuľke č. 9 vidíme, že najviac odpovedí získal faktor rozdelenie nákladov prepravy s obchodným partnerom, túto možnosť si vybralo 5 spoločností. Nasledovali riziká spojené s prepravou a prechodom rizík počas prepravy, túto možnosť si zvolili 4 spoločnosti. Ďalej, colné prerokovanie dovozu alebo vývozu získal 2 odpovede. Podobne ako v otázke č. 8, aj tu sa našiel jeden respondent ktorý reagoval slovom „Iné“ a následne povedal: „drahí slovenskí prepravcovia“. Po hlbšej analýze výsledkov tejto otázky sme zistili, že najmä mikro a malé podniky si vyberajú dodacie parity na základe colného prerokovania a na základe toho, ako sú náklady prepravy rozdelené s obchodným partnerom. Na druhej strane, stredné podniky skôr vyberajú na základe rizík spojených s prepravou.

Tabuľka 9: Ktorý faktor najviac ovplyvňuje Váš výber dodacej parity INCOTERMS?

Faktor	Počet odpovedi	Percentá
Rozdelenie nákladov prepravy s obchodným partnerom	5	41,7%
Riziká spojené s prepravou a prechod rizík	4	33,3%
Colné prerokovanie dovozu alebo vývozu	2	16,7%
Iné	1	8,3%

Zdroj: vlastné spracovanie

Desiata otázka zisťovala, ako slovenské spoločnosti hodnotia dôležitosť dodacích podmienok Incoterms, v súvislosti s ich celkovým úspechom medzinárodných obchodných aktivít. Otázka mala formu zatvorenú a medzi možnosťami bolo: veľmi dôležité, dôležité, neutrálne a menej dôležité. V tabuľke č. 10 sú zhromaždené všetky reakcie spoločností. Možnosť „*veľmi dôležité*“ si vybrali 2 spoločnosti. Slovom „*dôležité*“ odpovedalo najviac spoločností a to v počte 6. Ďalej, slovom „*neutrálne*“ odpovedali 2. V neposlednom rade, 2 firmy povedali že Incoterms sú menej dôležité. Z týchto odpovedí vyplýva, že viac ako polovica celkových odpovedí, 8 respondentov považuje pravidlá Incoterms za dôležité, z hľadiska úspešnosti a 4 si myslia že pravidlá Incoterms nemajú vplyv na ich úspech v medzinárodných obchodných aktivitách.

Tabuľka 10: Ako hodnotíte dôležitosť INCOTERMS pravidiel v súvislosti s celkovým úspechom Vašich medzinárodných obchodných aktivít?

Hodnotenie	Počet odpovedí	Percentá
Veľmi dôležité	2	16,7%
Dôležité	6	50%
Neutrálne	2	16,7%
Menej dôležité	2	16,7%

Zdroj: vlastné spracovanie

Cieľom jedenástej otázky bolo zistiť spokojnosť slovenských firiem s najaktuálnejšou verziou Incoterms 2020. Mali sa vyjadriť na stupnici od 1-5 kde číslo 1 znamenalo najmenšiu spokojnosť a číslo 5 najväčšiu spokojnosť. Ako môžeme vidieť v tabuľke č. 11, číslami 1 a 2 neodpovedal nikto z opýtaných firiem. Číslom 3 odpovedali 3 firmy,. Ďalej, číslo 4 získal 4 odpovedí. V neposlednom, rade číslo 5 získal najviac odpovedí a to v počte 5. Z týchto údajov nám vyplýva, že 9 slovenských spoločností sú spokojné so súčasnou verziou Incoterms a 3 spoločnosti sa k tejto téme vyjadrili neutrálne. Žiadna spoločnosť nevyjadrila nespokojnosť, čo svedčí o tom, že súčasná verzia Incotemrs je výhodná a nevyžaduje zmeny v najbližších rokoch.

Tabuľka 11: Znázornite na stupnici od 1- 5 ako veľmi ste spokojný s aktuálnou verziou INCOTERMS 2020. (1-najmenšia spokojnosť, 5-najväčšia spokojnosť)

Hodnotenie	Počet odpovedí	Percentá
1	0	0%
2	0	0%
3	3	25%
4	4	33,3%
5	5	41,7%

Zdroj: vlastné spracovanie

V otázke č. 12 „*Ktoré dodacie doložky INCOTERMS využíva Váš podnik najčastejšie?*“ sme zisťovali najčastejšie využívané dodacie parity. Otázka mala formu otvorenú a spoločnosti mali vymenovať len tie dodacie podmienky, ktoré najčastejšie využívajú. Priemerný počet vymenovaných dodacích parít bol 3. Na základe výsledkov, sme zistili, že DAP (8), FCA (5) a EXW (5) patria medzi tri najviac využívané dodacie parity na Slovensku. Ďalej, nasledovali parity CIP (3), CIF (3), FOB (3) a DDP (2), CPT (1), CFR (1). Avšak, boli parity ktoré neboli vôbec spomenuté, išlo o parity FAS (0) a DPU (0).

V otázke č. 13 „*Ktoré krajiny sú Vašimi najväčšími obchodnými partnermi pri dovoze alebo vývoze?*“ sme chceli zistiť, s ktorými krajinami slovenské firmy najviac obchodujú. Odpovede na túto otázku boli zmiešané. Najčastejšie boli spomenuté krajiny EÚ medzi ktorými Česko, Maďarsko a Poľsko a Nemecko získali prvé miesto. Ďalej, bolo spomenuté Švajčiarsko, Rakúsko, Holandsko, Belgicko, Taliansko, Fínsko, Litva, Grécko, Ukrajina, Rumunsko, Portugalsko a Veľká Británia. Okrem krajín EÚ, spomenuli aj Kazachstan, Čínu, Vietnam, Indiu, Kanadu, Brazíliu, Etiópiu a v neposlednom rade, aj krajiny stredného východu. Z týchto odpovedí nám vyplýva že slovenské spoločnosti najčastejšie obchodujú práve so susednými štátmi a krajinami EÚ, avšak niektoré spoločnosti majú veľmi dobré vzťahy aj so spoločnosťami v Ázii, v Afrike, v Kanade a aj na strednom východe.

Otázka č. 14 znela nasledovne: „*Aké výhody vidíte pri využívaní dodacích podmienok INCOTERMS ?*“. Cieľom tejto otázky bolo identifikovať hlavné výhody pri využívaní dodacích parít Incoterms. Medzi najčastejšie odpovede patrilo to, že obchodné podmienky Incoterms sú jasné, ľahko porozumiteľné, všeobecne platné, uznávané na celom svete, sú stručné a je minimálny priestor na nedorozumenia a taktiež presne vymedzujú pravidlá obchodu, čo sa týka prechodu rizík a povinnosti spojenými s dorúčením tovaru. Tieto odpovede slovenských spoločností nám ukazujú, že pravidlá Incoterms sú skutočne stručné, jasné a celosvetovo uznávané.

V otázke č. 15 „*Aké nevýhody vidíte pri využívaní dodacích podmienok INCOTERMS?*“ sme sa zaoberali nevýhodami Incoterms. Väčšina oslovených spoločností uviedla, že nevidia žiadne nevýhody. Tie spoločnosti, ktoré identifikovali nejaké nevýhody povedali, že práca s Incoterms je zdĺhavý proces. Ďalej, dve spoločnosti odpovedali na otázku konkrétnejšie a to: „*pre niektoré obchodné subjekty môžu byť dodacie podmienky INCOTERMS pomerne zložité a ťažko zrozumiteľné, čo môže viesť k nedorozumeniam alebo chybám v ich použití.*“ a „*v prípade námornej prepravy, lodná spoločnosť neberie žiadnu zodpovednosť za meškanie priplavby a odplavby, alebo prípadného poškodenia prepravovaného tovaru kvôli týmito meškaniam*“. Z týchto informácií nám vyplýva, že väčšina oslovených spoločností nevidí žiadne nevýhody pri využívaní dodacích podmienok Incoterms ale našli sa aj také spoločnosti, ktoré vedeli vymenovať konkrétne nevýhody z obchodnej praxe.

Hĺbkový rozhovor so slovenskými spoločnosťami využívajúcimi Incoterms pri dovoze alebo vývoze nám poskytol prehľad o spoločnostiach a ich názoroch na rôzne problematiky súvisiace so zahraničným obchodom a Incoterms. Zistili sme že viac firiem vyvážalo ako dovážalo, vývozné spoločnosti boli hlavne výrobcovia a dovozné spoločnosti boli najmä obchodníci. Odvetvia podľa dovážanej alebo vyvážanej komodity boli zmiešané a najčastejšie bolo povedané chemické, strojárské, potravinárske odvetvie a stavebníctvo. Ďalej sme zistili, že najviac spoločností sa zaradilo medzi mikro a malé podniky, dvaja medzi stredné podniky a nikto nepatrí medzi veľké podniky. Taktiež, sme identifikovali že cestná preprava bola najviac využívaná v zahraničnom obchode a to hlavne pri dovoze a vývoze zo susedných štátov a ostatných krajín EÚ, potom nasledovala námorná a kombinovaná preprava, tieto formy boli využité hlavne pri vývoze a dovoze z Ázie, Severnej Ameriky a Afriky. Iné formy prepravy ako je železničná a letecká neboli využité. V rozhovoroch sme prišli aj na to, že skoro všetci respondenti využívajú Incoterms 2020 ale vyskytli sa aj takí ktorí preferujú verziu z roku 2010 lebo vidia viac výhod pri využívaní parity DAT, ktorá bola zmenená na DPU v roku 2020. Čo sa týka problémov pri Incoterms, viac ako polovica firiem uviedla, že sa ešte nestretli alebo zriedka sa stretávajú s problémami, zvyšok spoločností odpovedal slovom občas. Tie, ktoré sa už stretli uviedli že medzi problémami patrí nesprávny vyber dodacej parity, nedostatočná komunikácia a nejasné rozdelenie rizík a nákladov. Ďalej sme zisťovali faktory ktoré aktívne

ovplyvňujú ich vyber dodacej parity, po hlbšej analýze výsledkov tejto otázky sme zistili, že najmä mikro a malé podniky si vyberajú dodacie parity na základe colného prerokovania a na základe toho, ako sú náklady prepravy rozdelené s obchodným partnerom, na druhej strane, stredné podniky skôr vyberajú na základe rizík spojených s prepravou. Následne sme skúmali to, že ako firmy hodnotia dôležitosť Incoterms pravidiel v súvislosti s celkovým úspechom ich medzinárodných obchodných aktivít. Väčšina respondentov sa vyjadrila pozitívne, tieto firmy si mysleli že Incoterms sú celkom dôležité, dvaja sa vyjadrili neutrálne a dvaja povedali že sú menej dôležité. Pri ďalšej otázke sme zisťovali ich spokojnosť s Incoterms na stupnici od 1 do 5. Najviac odpovedí získalo číslo 5, potom 4 a následne 3. Žiadna spoločnosť nevybrala 2,1, čo svedčí o tom, že súčasná verzia Incoterms je výhodná a nevyžaduje zmeny v najbližších rokoch. Posledné štyri otázky boli otvorené, kde sme zisťovali či vidia nejaké výhody a nevýhody pri využívaní dodacích podmienok Incoterms. Ako výhody uviedli to, že tieto dodacie podmienky sú stručné, presne vymedzujú pravidlá obchodu a je minimálny priestor na nedorozumenia. Pokiaľ ide o nevýhody, takmer všetky opýtané spoločnosti s výnimkou troch uviedli, že nevidia žiadne nevýhody. Potom sme hľadali odpovede na otázku, že s ktorými krajinami najviac obchodujú. Najčastejšie obchodujú práve so susednými štátmi a krajinami EÚ, avšak niektoré spoločnosti majú veľmi dobré vzťahy aj so spoločnosťami v Ázii, v Afrike, v Kanade a aj na strednom východe. V neposlednom rade sme zistili že dodacie parity DAP, FCA, EXW, CIP, CIF a FOB patrili medzi najpopulárnejšie.

3.2 Prípadové štúdie

Vychádzajúc z odpovedí vybraných spoločností, sme zistili ich najčastejšie používané dodacie parity a formu prepravy a na základe týchto dát sme napísali modelové obchodné prípady. Je dôležité poznamenať, že všetky obchodné prípady boli inšpirované len na základe odpovedí z rozhovorov. V obchodných prípadoch najprv vysvetľujeme základné informácie o importérovi, exportérovi, špeditérovi, predmete kúpy, dodacej partii a forme prepravy. Následne opisujeme priebeh obchodného prípadu z bodu A do bodu B.

3.2.1 Obchodný prípad č. 1 – cestná preprava a dodacia parita EXW

Slovenská spoločnosť A, ktorá sídli v Dunajskej Streda špecializuje sa na výrobu nábytku a rozhodla sa exportovať svoje výrobky do Španielska. Po pár týždňoch dostala objednávku od španielskej spoločnosti B, ktorá sídli v Barcelone. S cieľom vytvoriť jednoduchý a efektívny obchod, rozhodli použiť dodaciu paritu EXW, sídlo predávajúceho v Dunajskej Streda, INCOTERMS 2020, pri ktorej slovenská spoločnosť bola zodpovedná iba za prípravu nábytku vo svojom výrobnom závode. Zvyšok zodpovednosti, vrátane prepravy, dovozu a rizík, niesla španielska spoločnosť.

Spoločnosť A vypracovala všetky potrebné dokumenty ktoré boli nevyhnutné na realizáciu prepravy. Po správnom označení a zabalení nábytku, pripravili ho na odvoz vo svojom výrobnom závode na Slovensku. Následne, španielska spoločnosť uzatvorila zmluvu so špedičnou spoločnosťou s ktorou sa dohodli o zabezpečenie prepravy nábytku a nákladku zo Slovenska do Španielska.

Po naložení nábytku na prepravné vozidlo, začala sa prepravná relácia zo slovenského výrobného závodu do Španielska, na adresu spoločnosti. Počas prepravy spoločnosť B sledovala pohyb nábytku a udržiavala kontakt so špedičnou spoločnosťou. Čo sa týka bodu prechodu rizík nákladov, všetky riziká a náklady spojené s prepravou, sa preniesli zo slovenskej spoločnosti A na španielsku spoločnosť B v okamihu, keď dala k dispozícii tovar kupujúcemu v závode bez naloženia na vozidlo. Od tohto momentu, hradila všetky náklady španielska firma a taktiež,

niesla zodpovednosť za akékoľvek poškodenie alebo stratu nábytku počas prepravy.⁵³ Prepravná relácia končila vyložením tovaru na dohodnutom mieste.

Španielska spoločnosť B zabezpečila prevzatie nábytku vo svojom sídle v Španielsku, po ktorom nasledovala kontrola kvality a množstva. Po realizovaní obchodu dali slovenskej spoločnosti vedieť, že tovar dorazil na miesto určenia v dohodnutom stave a množstve.

3.2.2 *Obchodný prípad č. 2 – námorná preprava a dodacia parita CIF*

Slovenská spoločnosť A sídli v Michalovciach a špecializuje sa na výrobu strojov na spracovanie dreva. Po niekoľkých rokoch úspešného pôsobenia na slovenskom trhu sa rozhodla pre export do Spojených štátov amerických, kde našla obchodného partnera spoločnosť B, so sídlom v New Yorku. Americká spoločnosť si objednala 1 stroj na spracovanie dreva a dohodli sa na parite CIF, prístav určenia New York, miesto nakladania v prístave Hamburg, INCOTERMS 2020. Pri tejto dodacej parite, je slovenská spoločnosť zodpovedná za organizáciu prepravy stroja až do prístavu v New Yorku a podľa dodacej podmienky za colné prerokovanie vývozu a poistné formality.

Spoločnosť A sa dohodla so špeditérskou spoločnosťou o preprave stroja z Michaloviec do prístavu v Hamburgu cestnou prepravou a následne do New Yorku námornou prepravou. Slovenska spoločnosť A vypracovala všetky potrebné sprievodné dokumenty, potrebné na realizáciu danej prepravnej relácie. Po správnom označení a zabalení, bol stroj pripravený na vyzdvihnutie dopravcom a bol prepravený do prístavu Hamburg.

Po príchode nábytku do prístavu Hamburg, bol kontajner naložený na loď, bol vydaný konosament od námornej prepravnej spoločnosti, ktorý potvrdzoval prevzatie a stav tovaru. Po umiestnení tovaru na loď, sa začala hlavná doprava obchodného prípadu, smerom do New Yorku. Všetky riziká sa preniesli zo slovenskej spoločnosti A na americkú spoločnosť B v momente, keď bol tovar umiestnený na palube lode v Hamburgu. Od tohto momentu spoločnosť B bola zodpovedná za akékoľvek poškodenie alebo stratu strojov počas námornej

---

⁵³ DHL. RAVIDLÁ INCOTERMS® 2020. [online]. Bonn: DHL, 2020 [cit. 17.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dhl.com/sk-sk/home/nase-divizie/freight/zakaznický-servis/incoterms-2020.html>

prepravy.⁵⁴ Po pár dňoch, loď sa dorazila do prístavu v New Yorku a prišlo k prechodu nákladov. Od tohto momentu, zaňho zodpovedal americká spoločnosť B a musela nájsť spôsob ako prepraviť tovar z prístavu do svojho skladu.

Spoločnosť B uzavrela zmluvu s americkou špedičnou spoločnosťou, ktorá po dodaní stroja do prístavu, prepravila ho do skladu spoločnosti B, ktorá po prijatí stroja vykonala kontrolu množstva a kvality. Po realizovaní obchodu, dali vedieť slovenskej spoločnosti A že prijali tovar na dohodnutom mieste a v dohodnutom stave.

3.2.3 Obchodný prípad č. 3 – kombinovaná preprava a dodacia parita FCA

Spoločnosť A sídli v Bratislave a špecializuje sa na predaj potravín a nápojov z rôznych častí sveta. Zákazníci prejavili záujem o čínske sladkosti, ktoré neboli dostupné na slovenskom trhu a z toho dôvodu, spoločnosť sa rozhodla rozšíriť ich portfólio a nájsť spoľahlivého obchodného partnera v Číne, konkrétne v meste Šanghaji. Po týždni sa ozvala spoločnosť B ktorá sa špecializuje na výrobu autentických čínskych sladkostí. Slovenská spoločnosť A si objednala 4 palety sladkostí, ktoré boli potom umiestnené do kontajnera a dohodli sa na parite FCA, sídlo výrobcu sladkostí v Šanghaji, INCOTERMS 2020, pri ktorej bola zodpovedná spoločnosť A za organizáciu kombinovanej prepravy sladkostí od výrobcu, až do vlastného sídla v Bratislave.

Spoločnosť B vypracovala všetky potrebné sprievodné dokumenty, ktoré boli nevyhnutné na realizáciu prepravy. Po správnom označení a zabalení sladkostí, vo svojom výrobnom závode v Číne, boli palety pripravené na odvoz. Následne, slovenská firma sa obrátila na multimodálneho zasielateľa (špeditéra) s ktorou sa dohodli o preprave sladkostí zo skladu čínskej spoločnosti do prístavu Šanghaj cestnou prepravou, následne z čínskeho prístavu do holandského prístavu námornou prepravou a potom z Holandska na Slovensko cestnou prepravou.

---

⁵⁴ DHL. RAVIDLÁ INCOTERMS® 2020. [online]. Bonn: DHL, 2020 [cit. 17.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dhl.com/sk-sk/home/nase-divizie/freight/zakaznický-servis/incoterms-2020.html>

Po naložení paliet na prepravné vozidlo, začala sa prepravná relácia s cestou do prístavu v Šanghaji. Po príchode do prístavu, umiestnili kontajner na loď a dostali námorný konosament, ktorý potvrdzoval množstvo a kvalitu tovaru, ako aj prijatie a umiestnenie paliet a začala cestu do prístavu v Rotterdame. Po niekoľkých dňoch tovar dorazil do prístavu v Rotterdame, kde bol preložený na nákladné vozidlo a pokračoval cestu do Bratislavy. Prepravná relácia končila vyložením paliet v sklade slovenského dovozcu, prevzatím faktúry, iných dokladov a zaplatením cla za dovoz. Čo sa týka prechodu rizík a nákladov, podľa pravidiel FCA, všetky riziká a náklady spojené s prepravou prešli zo spoločnosti B na spoločnosť A v momente naloženia na dopravný prostriedok zabezpečený slovenským importérom, čiže ešte v sklade čínskej spoločnosti.⁵⁵

Ďalej, spoločnosť A zabezpečila prevzatie sladkostí na svojom sídle v Bratislave, po ktorom nasledovala kontrola množstva a kvality. Po dokončení obchodu dali vedieť čínskej spoločnosti B, že prijali tovar v dohodnutom mieste, stave a množstve.

---

⁵⁵ DHL. RAVIDLÁ INCOTERMS® 2020. [online]. Bonn: DHL, 2020 [cit. 17.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dhl.com/sk-sk/home/nase-divizie/freight/zakaznicky-servis/incoterms-2020.html>

Záver

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo charakterizovať dodacie podmienky Incoterms a vymedziť ich význam na vybraných obchodných prípadoch.

Prvá kapitola bola venovaná teoretickým poznatkom riešenej problematiky doma a v zahraničí. V tejto kapitole sme charakterizovali kúpnu zmluvu v medzinárodnom obchode a jej hlavné a vedľajšie náležitosti. Taktiež, sme vysvetlili podľa čoho sa postupuje vtedy, keď obe zmluvné strany sa nachádzajú na Slovensku a vtedy, keď jedna z nich sídli v zahraničí. Ďalej, sme sa pozreli na dodacie podmienky v kúpnej zmluve a vysvetlili sme si typy dodacej lehoty, poistenia, balenia tovaru, dodacej parity a sprievodných dokumentov ktoré tvoria súčasť dodacích podmienok. V poslednej časti tejto kapitoly, sme sa venovali dôležitosti obchodných podmienok Incoterms pri realizácii zahraničnoobchodnej operácie a vysvetlili sme si všetko, čo určujú a neurčujú ich pravidlá. Ďalej, uviedli sme všetky povinnosti zmluvných strán spolu s tým, že aké práva a povinnosti sa ukrývajú v jednotlivých dodacích doložkách Incoterms. Taktiež, sme analyzovali hlavné rozdiely medzi Incoterms 2020 a 2010.

V druhej kapitole sme zadefinovali hlavný cieľ záverečnej práce a čiastkové ciele ktoré boli nevyhnutné na dosiahnutie výsledkov. Cieľ práce bol splnený, lebo sa nám podarilo charakterizovať dodacie podmienky, zistiť pohľad slovenských firiem na dodacie doložky Incoterms a vymedziť ich význam na vybraných obchodných prípadoch.

Tretia kapitola sa zaoberala interpretáciou výsledkov kvalitatívneho prieskumu ktorý bol realizovaný formou hĺbkového rozhovoru so slovenskými spoločnosťami využívajúcimi Incoterms pri dovoze alebo vývoze, taktiež sme konkretizovali prínosy aplikácie jednotlivých dodacích doložiek a formy prepravy v modelových obchodných prípadoch, ktoré boli inšpirované odpoveďami našich rozhovorov. Výsledky tejto kapitoly nám poskytli prehľad o aktuálnych problémoch a názoroch spoločností, ktoré sa aktívne zapájajú do zahraničného obchodu. Výsledky všetkých spomenutých metód hovoria o skutočnosti, že dodacie podmienky Incoterms majú obrovský význam v zahraničnom obchode, slovenské spoločnosti ich radi používajú, pretože sú celosvetovo uznávané, je minimálny priestor na nedorozumenia a jasne vymedzujú povinnosti zmluvných strán. Taktiež sme dokázali, že súčasná verzia Incoterms 2020 je výhodná a nevyžaduje zmeny v najbližších rokoch.

Zoznam použitej literatúry

ADNAVEM. INCOTERMS® 2020 [online]. Göteborg: Adnavem, 2020. [cit. 15.11.2023].

Dostupné na: <https://adnavem.com/resources/incoterms>

DHL. PRAVIDLÁ INCOTERMS® 2020. [online]. Bonn: DHL, 2020 [cit. 17.10.2023].

Dostupné na: <https://www.dhl.com/sk-sk/home/nase-divizie/freight/zakaznicky-servis/incoterms-2020.html>

IF P&C INSURANCE . INSTITUTE CARGO CLAUSES (C). [online]. Štokholm: If P&C

Insurance, 2009. [cit. 12.11.2023]. Dostupné na: <https://www.if-insurance.com/globalassets/industrial/files/marine-cargo/institute-clauses/institute-cargo-clauses-c-2009.pdf>

IF P&C INSURANCE. INSTITUTE CARGO CLAUSES (A). [online]. Štokholm: If P&C

Insurance, 2009. [cit. 12.11.2023]. Dostupné na: <https://www.if-insurance.com/globalassets/industrial/files/marine-cargo/institute-clauses/institute-cargo-clauses-a-2009.pdf>

IF P&C INSURANCE. INSTITUTE CARGO CLAUSES (B). [online]. Štokholm: If P&C

Insurance, 2009. [cit. 12.11.2023]. Dostupné na: <https://www.if-insurance.com/globalassets/industrial/files/marine-cargo/institute-clauses/institute-cargo-clauses-b-2009.pdf>

INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE. Incoterms® 2020 - ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris: ICC Publication, 2019. ISBN: 978-92-842-0510-3

KADLECOVÁ, Jitka. Nové obchodní podmínky INCOTERMS® 2020 a jejich vliv na účetnictví. [online]. Praha: Deloitte - dReport, 2020. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.dreport.cz/blog/nove-obchodni-podminky-incoterms-2020-a-jejich-vliv-na-ucetnictvi/>

KAŠŤÁKOVÁ, Elena a Viera RUŽEKOVÁ. Operácie v zahraničnom obchode: teória a prax. 2. rozšír. a preprac. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. [18,83 AH]. ISBN 978-80-225-3959-3.

KUEHNE + NAGEL. Incoterms® 2020 – sprievodca medzinárodnými obchodnými pravidlami [online]. Brémy: Kuehne + Nagel, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://sk.kuehne-nagel.com/sk/-/vedomosti/dodacie-podmienky-incoterms>

MAERSK. Incoterms® [online]. Kodaň: MAERSK, 2023. [cit. 13.11.2023]. Dostupné na: <https://www.maersk.com/transportation-services/incoterms>

MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. Mezinárodní obchodní operace. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0.

NOAH, David. An Introduction to Incoterms. [online]. Eagan: Shipping solutions, 2024. [cit. 14.04.2024]. Dostupné na: <https://www.shippingsolutions.com/blog/beginners-introduction-to-incoterms>

NOAH, David. Understanding International Sales Contracts. [online]. Eagan: Shipping solutions, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.shippingsolutions.com/blog/international-sales-contracts>

PAJTINKOVÁ, Lenka. Čo sú to Incoterms a aké zmeny nastali v roku 2020?? [online]. Bratislava: podnikam.sk, 2020. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://podnikam.sk/co-su-to-incoterms-a-ake-zmeny-nastali-v-roku-2020/>

PODNIKAJTE. Incoterms - dodacie podmienky v medzinárodnom obchode [online]. Považská Bystrica: Podnikajte.sk, 2010. [cit. 17.11.2023]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/zahranicny-obchod/incoterms>

RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Manuál exportéra: základná príručka obchodovania so zahraničím. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2023. ISBN 978-80-225-5049-9.

RUŽEKOVÁ, Viera a Ľuboš PAVELKA. Technika zahraničného obchodu. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2017, [8,33 AH]. ISBN 978-80-225-4420-7.

UNITED NATIONS. International Sale of Goods (CISG) and Related Transactions. [online]. New York: United Nations, 2023. [cit. 24.10.2023]. Dostupné na: <https://uncitral.un.org/en/texts/salegoods>

UNITED NATIONS. United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, 1980) (CISG). [online]. New York: United Nations, 2023. [cit. 25.10.2023]. Dostupné na: https://uncitral.un.org/en/texts/salegoods/conventions/sale_of_goods/cisg

UPCOUNSEL. What Are Essentials of Contract of Sale in Business Law? [online]. San Francisco, Upcounsel, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://www.upcounsel.com/essentials-of-contract-of-sale-in-business-law>

VELOTRADE. What are InCoTerms? [online]. Hong Kong: velotrade, 2023. [cit. 18.11.2023]. Dostupné na: <https://www.velotrade.com/blog/what-is-incoterms-2020/>

WILSON, Michael. Incoterms® 2010 Replaced With Incoterms® 2020 [online]. Dublin: Marsh Ireland, 2020. [cit. 19.11.2023]. Dostupné na: <https://www.marsh.com/ie/industries/cargo/insights/incoterms-2010-replaced-with-incoterms-2020.html>

WRIGHT, Ian. Sprievodca Incoterms® 2020 v roku 2023 [online]. London: MoverDB, 2023. [cit. 14.11.2023]. Dostupné na: <https://moverdb.com/sk/incoterms-2020-guide/>

ZAREMBA, Yuri. 5 Essential Elements of a Sales Contract. [online]. Houston: AXDRAFT, 2023. [cit. 23.10.2023]. Dostupné na: <https://blog.axdraft.com/contracts-101/5-essential-elements-of-a-sales-contract/>

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Prehľad jednotlivých dodacích parít podľa INCOTERMS 2020

Skupina	Dodacia doložka
Skupina E (doložka odobratia)	EXW (Ex Works) – Zo závodu (dohodnuté miesto)
Skupina F (hlavné prepravné nevyplatené)	FCA (Free Carrier) – Vyplatené dopravcovi (dohodnuté miesto) FAS (Free Alongside Ship) – Vyplatené k boku lode (dohodnutý prístav nalodenia) FOB (Free on Board) – Vyplatené na loď (dohodnutý prístav nalodenia)
Skupina C (hlavné prepravné vyplatené)	CFR (Cost and Freight) – Náklady na prepravné (dohodnutý prístav určenia) CIF (Cost, Insurance and Freight) – Náklady, poistenie a prepravné (dohodnutý prístav určenia) CPT (Carriage Paid to) – Preprava platená do (dohodnuté miesto určenia) CIP (Carriage and Insurance paid to) – Preprava a poistenie platené do (dohodnuté miesto určenia)
Skupina D (doložky s dodaním)	DPU (Delivered at Place Unloaded) – S dodaním na miesto vyloženia (dohodnuté miesto) DAP (Delivered at Place) – S dodaním na miesto (dohodnuté miesto) DDP (Delivered Duty Paid) – S dodaním, clo platené (dohodnuté miesto určenia)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa International Chamber of Commerce

Príloha č. 2: Otázky a možnosti odpovedí anonymného hĺbkového rozhovoru so slovenskými spoločnosťami využívajúcimi Incoterms pri dovoze alebo vývoze.

1. Váš podnik viac dováža alebo vyváža? (ak viac dováža, tak odpovedajte na ďalšie otázky z dovoznej strany firmy, ak viac vyváža tak z vývoznnej strany)

- Dováža
- Vyváža

2. Patrite medzi výrobcov alebo obchodníkov?

- Výrobcovia
- Obchodníci

3. Do ktorého odvetvia sa zaraďuje Váš podnik podľa dovážanej alebo vyvážanej komodity?

- Automobilové
- Energetické
- Potravinárske
- Chemické
- Farmaceutické
- Elektronika
- Stavebníctvo
- Iné

4. Koľko zamestnancov má podnik, v ktorom pracujete?

- 1-9
- 10-49
- 50-250
- 251+

5. **Pri vývoze alebo dovoze danej komodity využívate:**
- Železničnú prepravu
  - Cestnú prepravu
  - Leteckú prepravu
  - Námornú prepravu
  - Kombinovanú prepravu
6. **Ktorú verziu INCOTERMS využíva Váš podnik?**
- Incoterms 2020
  - Incoterms 2010
  - Staršia ako Incoterms 2010
7. **Ako často sa stretávate s problémami súvisiacimi s pravidlami INCOTERMS?**
- Pravidelne
  - Občas
  - Zriedka
  - Nikdy
8. **S akým problémom sa najčastejšie stretávate pri využívaní INCOTERMS?**
- Nesprávny výber dodacej parity
  - Nedostatočná komunikácia s partnerom
  - Nejasné rozdelenie rizík a nákladov
  - Žiadny problém
  - Iné
9. **Ktorý faktor najviac ovplyvňuje Váš výber dodacej parity INCOTERMS?**
- Rozdelenie nákladov prepravy s obchodným partnerom
  - Riziká spojené s prepravou a prechod rizík
  - Colné prerokovanie dovozu alebo vývozu
  - Iné

10. Ako hodnotíte dôležitosť INCOTERMS pravidiel v súvislosti s celkovým úspechom Vašich medzinárodných obchodných aktivít?

- Veľmi dôležité
- Dôležité
- Neutrálne
- Menej dôležité

11. Znázornite na stupnici od 1- 5 ako veľmi ste spokojný s aktuálnou verziou INCOTERMS 2020. (1-najmenšia spokojnosť, 5-najväčšia spokojnosť)

- Veľmi dôležité
- Dôležité
- Neutrálne
- Menej dôležité

12. Ktoré dodacie doložky INCOTERMS využíva Váš podnik najčastejšie?

13. Ktoré krajiny sú Vašimi najväčšími obchodnými partnermi pri dovoze alebo vývoze?

14. Aké výhody vidíte pri využívaní dodacích podmienok INCOTERMS ?

15. Aké nevýhody vidíte pri využívaní dodacích podmienok INCOTERMS?